

Obsah

Úvod	11
1. Zásada jasnosti a srozumitelnosti	17
1.1 Jazyková pravidla	17
1.1.1 Krátké věty	17
1.1.2 Členy skladebních dvojic co nejbliž k sobě	19
1.1.3 Větu stavme od slovesa	21
1.1.4 Čím více větných dvojic, tím srozumitelnější text	24
1.1.5 Vyhýbejme se cizím slovům, odborným výrazům a zkratkám	25
1.1.6 Vyhýbejme se trpnému rodu opisnému	27
1.1.7 Vid dokonavý a nedokonavý – co vzniká, ještě nevzniklo	28
1.1.8 Čím více sloves, tím lépe – nepoužívejme podstatná jména slovesná	30
1.1.9 Vyhýbejme se vazbě slovesa a podstatného jména, používejme samostatná slovesa	32
1.1.10 Vyhýbejme se záporům	33
1.1.11 Příklady táhnou	34
1.2 Pravidla pro design textu	35
1.2.1 Na písmu záleží	35
1.2.2 Jedna myšlenka – jeden odstavec	36
1.2.3 Výčet, kde to jen jde	38
1.2.4 Související odstavce pod společný nadpis	38
1.2.5 Odrážky raději ne	40
1.2.6 Tabulky jsou přehlednější	41
1.2.7 Listina má mít jasný začátek i jasný konec	42
2. Zásada soudržnosti	47
2.1 Jazyková pravidla	47
2.1.1 Známé věci na začátku věty, nové na jejím konci	47
2.1.2 Mezivětné vzdálenosti co nejkratší	49
2.1.3 Odkazovací ustanovení je chyba	51
2.1.4 Jedna věc – jeden odstavec	53
2.1.5 Na jednom místě vše, co spolu souvisí	55

2.2	Pravidla pro design textu	56
2.2.1	<i>Text by měl i souhrzně vypadat</i>	56
2.2.2	<i>Jedna myšlenka – jeden odstavec</i>	57
2.2.3	<i>Ucelené zvláštní části textu do příloh</i>	58
2.2.4	<i>Pozor na vdovy a sirotky</i>	59
3.	Zásada ujednocenosti	63
3.1	Jazyková pravidla	63
3.1.1	<i>Synonyma raději ne</i>	63
3.1.2	<i>Jednotná slovní zásoba – vytvářejme výkladové slovníky</i>	65
3.1.3	<i>Předpisem stanovené názvosloví, zejména občanským zákoníkem, je srozumitelnější</i>	66
3.1.4	<i>Přívlastky shodné mají přednost před přívlastky neshodnými</i>	69
3.1.5	<i>Nejvýš dvě podstatná jména vedle sebe</i>	70
3.1.6	<i>Výchozí a odvozené pojmy</i>	73
3.1.7	<i>Právo nebo povinnost vyjadřujeme stejně jako v občanském zákoníku</i>	74
3.1.8	<i>Vzorové slovosledy pro vyjádření povinnosti</i>	76
3.1.8.1	<i>Vzorová větná skladba pro vyjádření povinnosti „něco dát“ nebo „něco konat“, pokud věta začíná podmíněním</i>	76
3.1.8.2	<i>Vzorová větná skladba pro vyjádření povinnosti „něco dát“ nebo „něco konat“, pokud věta začíná předmětem ve čtvrtém pádě – výsledkem děje</i>	78
3.1.8.3	<i>Vzorová větná skladba pro vyjádření povinnosti „něčeho se zdržet“ nebo povinnosti „něco strpět“, pokud věta začíná podmíněním</i>	80
3.1.8.4	<i>Vzorová větná skladba pro vyjádření povinnosti „něčeho se zdržet“ nebo povinnosti „něco strpět“, pokud věta začíná předmětem ve čtvrtém pádě – výsledkem děje</i>	82
3.1.8.5	<i>Postup pro vytváření vět vyjadřujících povinnost – obecně</i>	83
3.1.8.6	<i>Postup pro vytváření vět vyjadřujících povinnost, které začínají podmíněním</i>	84

3.1.8.7	<i>Postup pro vytváření vět vyjadřujících povinnost, které začínají předmětem</i>	85
3.1.9	<i>Spíš ukládejme povinnosti, než přiznávejme práva</i>	90
3.1.10	<i>Vzorové slovosledy pro vyjádření práva</i>	91
3.1.10.1	<i>Vzorový slovosled pro vyjádření absolutního práva</i>	92
3.1.10.2	<i>Vzorový slovosled pro vyjádření relativního práva</i>	93
3.1.11	<i>Vyjadřování práv a povinností ve veřejnoprávním psaní</i>	95
3.2	<i>Pravidla pro design textu</i>	98
3.2.1	<i>Jedině víceúrovňové číslování – jediné arabské číslice</i>	98
4.	Zásada souslednosti	103
4.1	<i>Jazyková pravidla</i>	104
4.1.1	<i>Podmínky, za jakých má děj proběhnout, vždy na začátku věty</i>	104
4.1.2	<i>Od předcházejícího k následujícímu</i>	105
4.1.3	<i>Od žádoucího k nežádoucímu</i>	107
4.1.4	<i>Od obecného ke zvláštnímu</i>	108
4.1.5	<i>Od jednoduchého ke složitějšímu</i>	111
4.1.6	<i>Od známého k neznámému</i>	112
4.1.7	<i>Zleva doprava – po směru hodinových ručiček</i>	113
4.2	<i>Pravidla pro design textu</i>	113
4.2.1	<i>Jedna věc jeden odstavec</i>	113
5.	Zásada úspornosti	115
5.1	<i>Jazyková pravidla</i>	115
5.1.1	<i>Pišme jen to, co skutečně sděluje</i>	115
5.1.2	<i>Zdvojování údajů je chyba</i>	116
5.1.3	<i>Vždy ten kratší výraz</i>	118
5.1.4	<i>Přemýšlejme o významu slovních spojení</i>	119
5.2	<i>Pravidla pro design textu</i>	120
5.2.1	<i>Šetřme místem</i>	120
5.2.1.1	<i>Šetřme místem – nadpisy</i>	120
5.2.1.2	<i>Šetřme místem – řádkování a mezery mezi odstavci</i>	121
5.2.2	<i>Nejen to, co je hned vidět</i>	121
5.2.2.1	<i>Nejen to, co je hned vidět – revize</i>	122

5.2.3	<i>Mnoho zvýrazňování nakonec nezvýrazní nic</i>	123
5.2.4	<i>Zarovnání „na praporek“ se čte rychleji</i>	123
6.	Příklady postupu, jak upravit text, aby byl co nej přístupnější	125
7.	Typografická pravidla	129
8.	Seznam použité literatury	137